

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS | RIKU

Toiminnan esittely

28.1.2021

Toimintaa tukee:
Verksamheten stöds av:

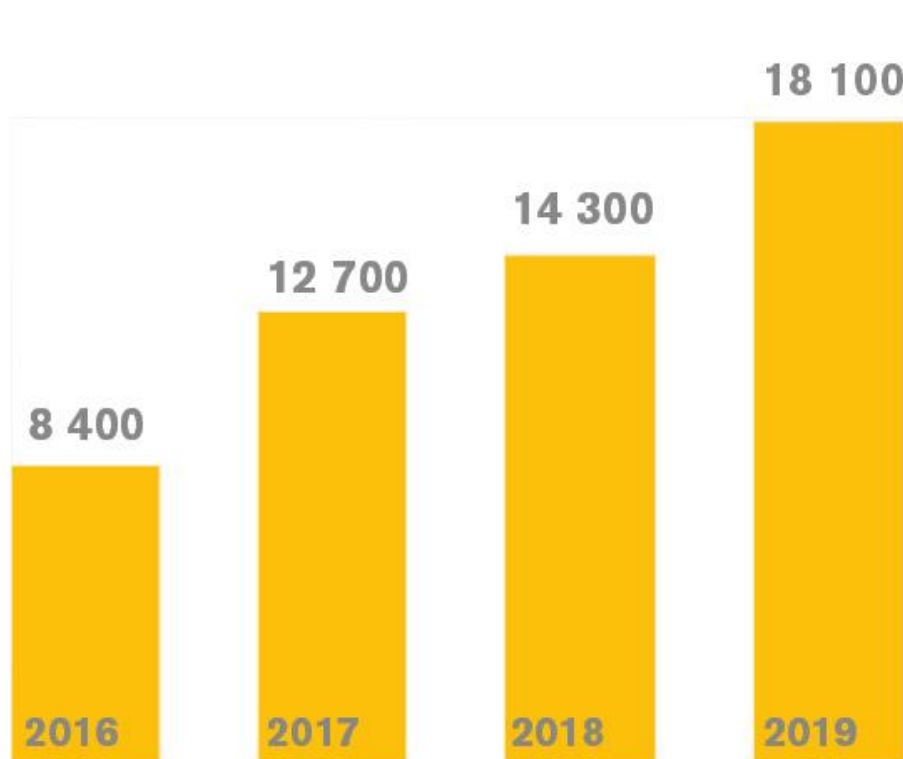

riku.fi

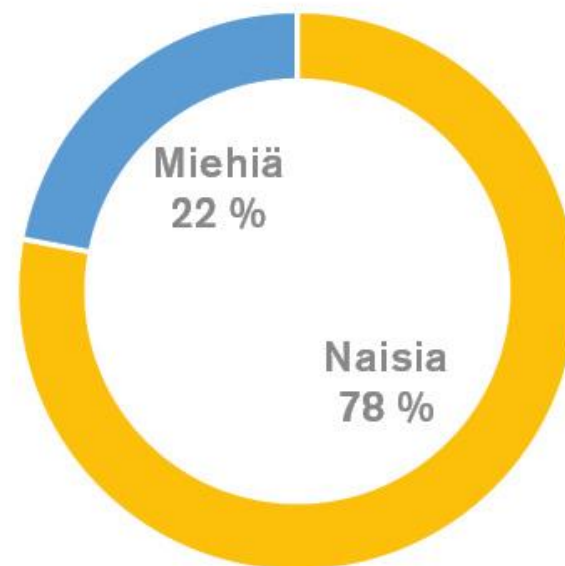
RIKOSUHRIPÄIVYSTYS (RIKU)

- Rikosuhripäivystys (RIKU) parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasian todistajan asemaa tuottamalla matalan kynnyksen tuki- ja neuvontapalveluita sekä vaikuttamalla rikoksen uhrin asemaan yhteiskunnassa.
 - Päärahoittaja on valtio (oikeusministeriö). STEA rahoittaa kehittämistoimintaa.
- 31 palvelupistettä eri puolilla Suomea
- Palvelut ja tietoa: riku.fi
- Toteuttajana
 - Ensi- ja turvakotien liitto
 - Kirkkohallitus
 - Mannerheimin Lastensuojeluliitto
 - Suomen Mielenterveysseura (valtakunnallinen koordinaatiojärjestö)
 - Suomen Punainen Risti
 - Suomen Setlementtiliitto

ASIAKKAAT RIKOSUHRIPÄIVYSTYKSESSÄ 2019

Asiakkaita
enemmän **+27%**

RIKU lukuina

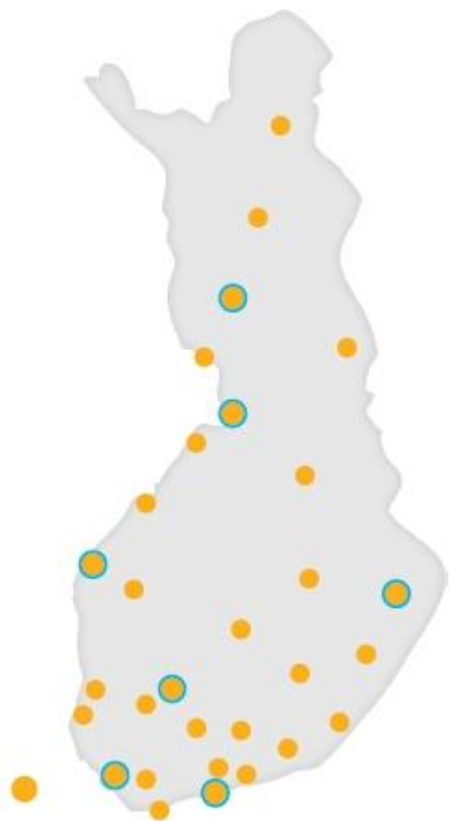
Asiakkaat 2019

- Suurin osa RIKUn asiakkaista on erilaisten väkivaltarikosten uhreja – naisia 78 %, miehiä 22 %
- Asiakkaita RIKUn eri palveluissa oli 18 100
- Yhteydenottojen syitä:
 - Lähisuhdeväkivalta 26 %
 - Seksuaalirikokset 16 %
 - Pahoinpitelyt (pl. pari- ja lähisuhteissa tapahtunut) 10 %
 - Häirintä ja kiusaaminen (pl. pari- ja lähisuhteissa tapahtunut) 10 %
 - Omaisuusrikokset (mm. murto, petos, varkaus) 8 %

Henkilöstö

- Noin 60 ammattilaista ja yli 500 vapaaehtoista, joista noin 30 juristia Juristin puhelinneuvonnassa

RIKUn toiminta-alue

Aluetoimistot (7)

- Helsinki, Joensuu, Oulu, Rovaniemi
Tampere, Turku ja Vaasa

Palvelupisteet (31)

- Ahvenanmaa, Helsinki, Hämeenlinna, Ivalo, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kemi, Kokkola, Kouvola, Kuopio, Kuusamo, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Oulu, Pori, Porvoo, Raahе, Rauma, Rovaniemi, Salo, Sastamala, Savonlinna, Seinäjoki, Sodankylä, Tampere, Turku ja Vaasa

Keskustoimisto

- Helsinki

RIKU parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasiassa todistavan asemaa

PALVELUT

PUHELIN- JA VERKKOAUTTAMINEN
Rikosuhripäivystys 116 006
Juristin puhelinneuvonta 0800 161 177
RIKUchat
verkkosivut: riku.fi
Syrjinnän vastainen neuvonta

PALVELUPISTEET 31 kpl
Henkilökohtainen tuki ja neuvonta
Tukihenkilöitä
Konsultaatiot

ETSIVÄ TYÖ
Visitor-toimintaa poliisilaitoksilla,
tuomioistuimissa, turvakodeissa,
kriisikeskuksissa ja verkossa

ERITYISTUKIPALVELU IHMISKAUPAN
UHREILLE

VAIKUTTAMINEN

KANNANOTOT
Mielipiteet, lausunnot ja aloitteet

KOULUTTAMINEN
Ammattilaisten täydennyskoulutukset
Ammattiin opiskelevien koulutukset
Vapaaehtoisten koulutukset

OSALLISTUMINEN
Lainvalmistelu ja tutkimustoiminta
Turvallisuusohjelmat
Työryhmät
Yhteiset hankkeet ja muu yhteistyö
Kansainvälinen yhteistyö

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI
Asiantuntijalausunnat mediassa
Yleisötapahtumat
Sosiaalinen media, uutiskirje
Kirjoja, oppaita ja esitteitä
Videoita
Verkkosivut

KEHITTÄMISTYÖ

TUKEA JA APUA IHMISKAUPAN UHREILLE 2015–
Parantaa ihmiskaupan uhrien asemaa
järjestölähtöisen auttamisen ja vaikuttamistyön
avulla

VAPAAEHTOISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN
2018–2020
Ammatillisesti ohjattujen palveluiden kehittäminen
vapaaehtoistoiminnassa

YHDENVERTAISUUDEN KEHITTÄMINEN
Palveluiden ja henkilöstön yhdenvertaisuuden ja
syrjimättömyyden kehittämistä

HENKIRIKOKSEN UHRIEN OMAISTEN
TUKIPALVELUIDEN KEHITTÄMIEN 2020–2021
Palveluketjujen kehittäminen ja tiivistäminen sekä
koulutuksen tarjoaminen uhrien omaisia kohtaaville

The logo for RIKU, featuring the word "RIKU" in a bold, yellow, sans-serif font. The letter "I" is stylized with a small human figure above it, composed of a yellow circle for the head and a vertical line for the body.

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS
BROTTSOFFERJOURN

riku.fi

Rikoksen uhrin polku

- Turvattomuuden tunteet
- Pelko ja ahdistus
- Syyllisyys ja häpeä
- Muisti- ja keskittymisvaikeudet
- Uniongelmat
- Ongelmia ihmissuhteissa
- Muut psyykkiset reaktiot
- Fyysiset vammat ja oireet
- Taloudelliset menetykset

- Mitä pitäisi tietää?
- Mille poliisiasemalle tehdään rikosilmoitus?
- Mitä tarkoittaa esitutkinta, syyteharkinta, sovittelu?
- Mitkä ovat lainmukaiset oikeuteni?
- Rangaistus- ja vahingonkorvausvaatimukset?
- Mitä seuraavaksi tapahtuu?
- Täytyykö minun olla itse aktiivinen, että asiat etenevät?
- Kuka maksaa oikeudenkäyntikulut?
- Mistä saan oikeusavustajan?
- Mitä oikeudenkäynnissä tapahtuu?
- Miten suhtautua tiedotusvälineisiin?
- Kuka voi auttaa?

Toimijoita rikoksen uhrin polulla

Ensiapu – sairaala/TK

Muu terveydenhuolto

Kriisiapu ja terapia

Perheneuvola

Seurakunta

Turvakoti ja avopalvelu

Sosiaalitoimi

LS / Lastenvalvoja / Toimeentulo

Asuminen

Tulkkipalvelut

Poliisi

Syyttäjä

Sovittelutoiminta

Oikeusavustaja

Haastemies

Käräjäoikeus

Hovioikeus ja korkein oikeus

Vakuutusyhtiö

Perheoikeudelliset asiat
lasten elatus,
huoltajuus, tapaamiset
ja omaisuuden jako

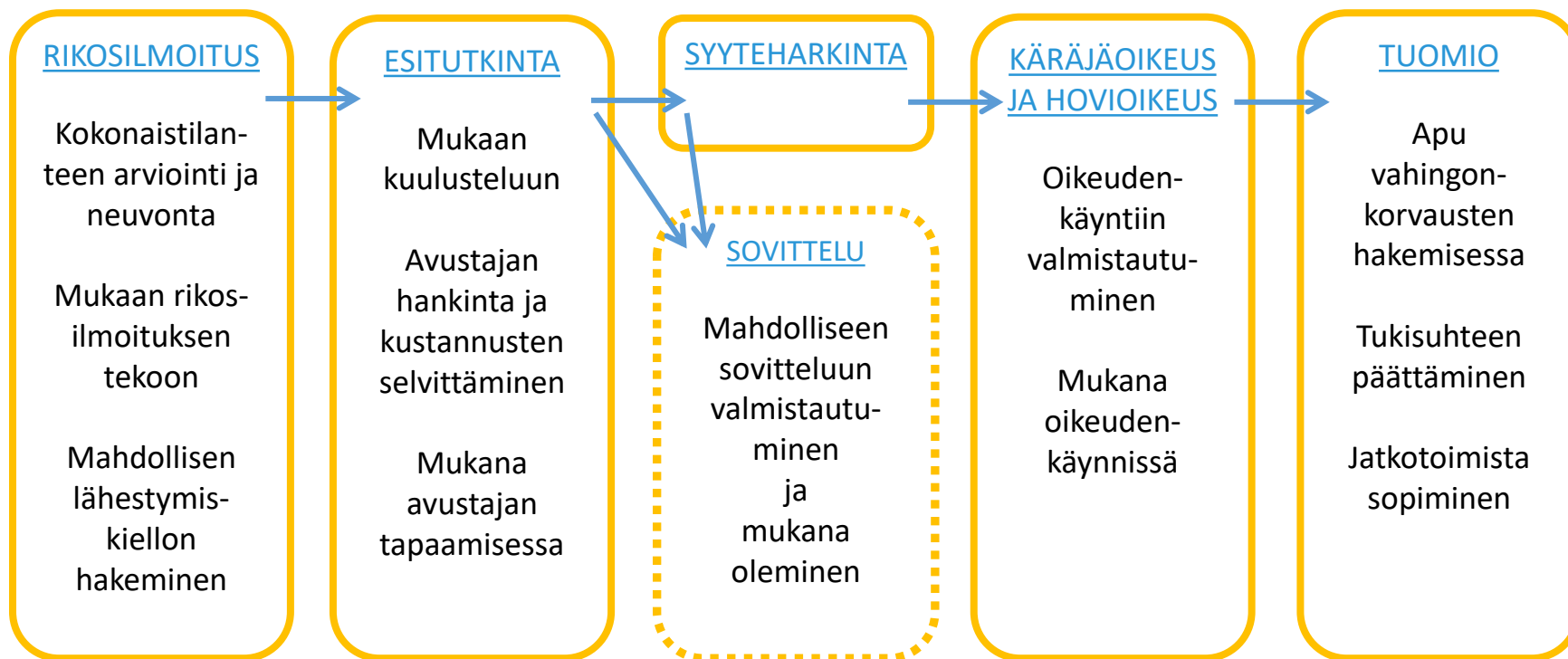
Valtiokonttori

Ulosottovirasto

Tukihenkilötoiminta

- Henkilökohtaista tukea
 - Tukisuhteen alussa sovitaan asiakkaan kanssa tukisuhteen tavoitteet ja rajat
- Maksuton luottamuksellinen palvelu
- Henkistä tukea ja rinnalla kulkemista
 - Keskusteluapua ja mukana erilaisissa viranomais- ym. tapaamisissa asiakkaan halutessa
 - Ohjausta tarpeenmukaisesti lisäpalveluihin ja kannustusta sitoutumaan niihin
 - Marak-toiminnassa tukena sovituissa tapaamisissa ja toimenpiteissä
 - Turvasuunnitelmien tekeminen/ kertaaminen
- Tukea ja neuvontaa rikosprosessissa
 - Ajantasaista neuvontaa rikosprosessiin liittyvissä käytännön asioissa
 - Opastusta esim. lähestymiskielto- ja vahingonkorvausasioissa
 - Tukea oikeusavustajan hankinnassa – kustannusvaikutukset / mistä sopiva avustaja ym.
 - Tukihenkilö mukana poliisilaitoksella, oikeudenkäynneissä, asianajotoimistoissa tai muissa rikosasiaan liittyvissä viranomaistapaamisissa
 - Oikeudenkäyntiin valmistautuminen: käsittelyjärjestys, odotustila- ja istuntosali järjestelyt yms.

RIKUn tuki rikosprosessissa

RIKUn tuki muissa käytännön asioissa

RIKUn tukihenkilöt

- Tehtävään valittuja ja koulutettuja vapaaehtoistyöntekijöitä, joita ohjataan ammatillisesti
- Kolmiportainen rekrytointiprosessi
- Peruskurssi 40–60 h
- Täydennyskoulutukseen osallistuminen vähintään 6 kertaa vuodessa
- Säännölliset ryhmätapaamiset
- RIKUn toimesta vakuutettuja
- Asiakastyön taustalla aina asiakaskohtainen ammatillinen ohjaus

Tukihenkilötoiminnan rajat ja ulottuvuudet

- Asiakkaat ohjautuvat tukihenkilöille aina koordinaatiota hoitavan ammattilaisen kautta
 - Tukihenkilö raportoi säännöllisesti asiakkaiden tilanteista työntekijöille
- Ehdoton vaitiolositoumus
 - Poikkeuksena lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuudet ja rikoslaki 15 luku 10§
- Tukihenkilö toimii etunimellään
- Tukihenkilö ei anna asiakkaalle kotiosoitettaan tai puhelinnumeroaan
 - Hän on itse aktiivinen asiakkaan suuntaan – asiakas saa yhteyden tukihenkilöön RIKUn palvelupisteen ammattilaisen kautta
- Asiakasta tavataan RIKUn toimistolla tai muussa sopivassa tilassa – esim. turvakodilla
- Tukisuhde alkaa ja loppuu sovitusti. Yleensä päättyy kun rikosprosessi on ohi.
- Tukisuhteen kesto vaihtelee muutamasta päivästä noin vuoteen, jopa useaan vuoteen
- Marak-toiminnassa RIKUn tukihenkilötoiminnalla on omat linjaukset

RIKU:n oppaita

- Rikoksen uhrin käsikirja
PS-kustannus, 3. uud. painos, 39 €
- Esitteitä:
 - Rikosprosessitietoa nuorille rikoksen uhreille
 - Rikoksen uhri rikosprosessissa
 - Tukea ja neuvontaa rikosprosessista seksuaalirikoksen uhreille
 - Asianomistajana tai todistajana oikeudessa - Käytännön ohjeita
 - Lähestymiskielto ja sen hakeminen
 - Käytännön oikeusopas väkivaltarikoksen uhreille
 - Kun henkirikos koskettaa. Käsikirja henkirikosten uhrien läheisten kohtaamiseen
- Kaikki oppaat ja esitteet: riku.fi/oppaat+ja+ohjeet
 - suomeksi, ruotsiksi, saameksi, englanniksi, viroksi, venäjäksi, somaliksi, soraniksi ja arabiaksi

**ASIANOMIS-
TAJANA TAI
TODISTAJANA
OIKEUDESSA
- KÄYTÄNNÖN
OHJEITA**

Rikosuhripäivystyksen oppaalla • 3 (2017)

**TUKEA JA
NEUVONTAA
RIKOS-
PROSESSISSA
SEKSUAALI-
RIKOKSEN
UHRILLE**

Rikosuhripäivystyksen oppaalla • 1 (2018)

**RIKOKSEN
UHRI RIKOS-
PROSESSISSA**

Kiitos!